

**ZAKON
O PAPIRIMA OD VRIJEDNOSTI**

Sukladno člancima 23 i 62 Statuta Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Skupština Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine na 70. sjednici održanoj 30. jula 2003. godine, usvojila je

ZAKON O PAPIRIMA OD VRIJEDNOSTI

I. OPĆE ODREDBE

Svrha Zakona

Članak 1

Ovim zakonom se uređuju: emisija i promet papira od vrijednosti u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt), ovlasti i odgovornosti sudionika na tržištu papira od vrijednosti, osnutak i ovlast Povjerenstva za papire od vrijednosti Distrikta (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), zaštita interesa investitora na tržištu papira od vrijednosti, javnost rada u prometu papirama od vrijednosti i Središnji registar papira od vrijednosti Distrikta (u daljnjem tekstu: Središnji registar).

Određivanje značenja pojmova

Članak 2

Emitent je pravna osoba koja izdaje papire od vrijednosti u cilju prikupljanja novčanih sredstava i koja prema vlasnicima papira od vrijednosti ima sve obveze naznačene u papiru od vrijednosti.

Investitor je pravna ili fizička osoba koja slobodna novčana sredstva investira u kupnju papira od vrijednosti.

Vlasnik je pravna ili fizička osoba koja ima vlasništvo na papiru od vrijednosti po osnovi vlasničkog prava (vlasnik) ili po osnovi ugovora (nominirani vlasnik).

Registrirani papiri od vrijednosti su papiri od vrijednosti u kojima je navedeno ime (titula) njihovog

vlasnika. Prijenos prava na papire od vrijednosti, kao i vršenje svih prava inkorporiranih u papire od vrijednosti, zahtijeva obveznu i bezuvjetnu identifikaciju njihovog vlasnika.

Izvod (u daljnjem tekstu: certifikat) iz Središnjeg registra je isprava koju Središnji registar izdaje registriranoj osobi ili osobi koja ga zastupa, a koja sadrži podatke o registriranoj osobi kao što su: broj njezina osobnog računa, broj papira od vrijednosti po svakoj klasi na računu od momenta izdavanja certifikata, podatke o stupnju zaduženosti, kao i druge informacije bitne za papire od vrijednosti. Certifikat iz Središnjeg registra treba sadržati napomene o svim ograničenjima ili zaduženjima koja utječu na papire od vrijednosti za koje se certifikat izdaje, kao i obvezama upisanim do dana izdavanja certifikata iz Središnjeg registra.

Registrirana osoba je vlasnik papira od vrijednosti upisan u Središnji registar.

Imatelj papira od vrijednosti je ona osoba koja je vlasnik papira od vrijednosti ili agent kod koga se nalazi određeni papir od vrijednosti.

Agent je ovlaštenu sudionik na tržištu papira od vrijednosti koji je imatelj papira od vrijednosti i njim posluje za svoj račun ili prema nalogu svojih klijenata (vlasnika papira od vrijednosti ili drugog agenta) s tim da sam nije njen vlasnik.

Klasa papira od vrijednosti je skup svih papira od vrijednosti jednog emitenta, koja nosi ista prava.

Manipulacija na tržištima papira od vrijednosti podrazumijeva stvaranje privida aktivne trgovine na tržištu papira od vrijednosti, putem kupnje, odnosno prodaje papira od vrijednosti ili korištenjem drugih sredstava u svrhu povećanja ili smanjenja, potpore ili destabilizacije njihove tržišne cijene (vrijednosti).

Trgovina papirima od vrijednosti podrazumijeva prijenos i registraciju prava vlasništva na papirima od vrijednosti, a na osnovi zaključenog posla kupnje, prodaje, razmjene, poklanjanja, nasljeđivanja, pozajmljivanja, kao i ostalih građanskopravnih poslova.

Ovlašteni sudionici na tržištu papira od vrijednosti su pravne ili fizičke osobe angažirane na tržištu papira od vrijednosti u jednoj ili više djelatnosti propisanih odredbama ovog zakona.

Profesionalna udruga ovlaštenih sudionika na tržištu papira od vrijednosti je dragovoljna strukovna udruga ovlaštenih sudionika angažiranih u radu tržišta papira od vrijednosti, koje funkcionira sukladno zakonu i vlastitim pravilima i propisima (samoregulatorno tijelo).

Definicija papira od vrijednosti

Članak 3

Papir od vrijednosti je, u smislu ovog zakona, prenosiva isprava u nematerijaliziranom obliku - elektronski format, emitirana u serijama na osnovi kojih vlasnici stječu prava koja daju emitenti sukladno zakonu i odluci o emitiranju papira od vrijednosti.

Papiri od vrijednosti, u užem smislu ovog zakona, su dionice, obveznice i drugi papiri od vrijednosti koje odredi Povjerenstvo za papire od vrijednosti.

Bitni elementi papira od vrijednosti

Članak 4

Bitni elementi papira od vrijednosti su:

1. oznaka vrste papira od vrijednosti;
2. oznaka klase i serijski broj;
3. naziv (titula), sjedište i adresa emitenta papira od vrijednosti i njegova oznaka u Središnjem registru emitenata kod Povjerenstva;
4. nominalna vrijednost;
5. oznaka da papir od vrijednosti glasi na ime;
6. podatci o kupcu papira od vrijednosti (u daljnjem tekstu: vlasnik papira od vrijednosti): naziv (titula) i sjedište pravne osobe ili ime i prezime i

jedinstveni matični broj građanina ili broj računa vlasnika papira od vrijednosti kod Središnjeg registra za stranu fizičku osobu;

7. obveze emitenta i prava i obveze vlasnika papira od vrijednosti i način njihovog ostvarivanja;
8. mjesto i datum emisije papira od vrijednosti;
9. imena osoba ovlaštenih za zastupanje emitenta;
10. drugi elementi određeni propisima Povjerenstva.

Registriranje papira od vrijednosti

Članak 5

Emitent papira od vrijednosti emitiranih sukladno odredbama ovog zakona je dužan registrirati ih u Središnjem registru.

Članak 6

Emitent papira od vrijednosti, kao i vlasnik i imatelj papira od vrijednosti i drugi ovlašteni sudionici na tržištu papira od vrijednosti imaju račune kod Središnjeg registra, koji svima izdaje odgovarajuće potvrde sukladno pravilima koja reguliraju poslovanje Središnjeg registra.

Stjecanje, prijenos i ograničenje prava koja proistječu iz papira od vrijednosti

Članak 7

Prava i obveze koje proistječu iz papira od vrijednosti se stječu i prenose registracijom na nositeljev račun u Središnjem registru.

Zakonski osnov za stjecanje i prijenos prava koja proistječu iz papira od vrijednosti su: ugovor, odluka o nasljedstvu, sudska odluka ili odluka drugog ovlaštenog tijela.

Ograničenje prava na papire od vrijednosti nastaje nakon registracije u Središnjem registru sukladno odluci o emitiranju papira od vrijednosti.

Emitenti papira od vrijednosti i ograničenja prava

Članak 8

Emitent papira od vrijednosti može biti Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, investicijski fond ili svaka druga pravna osoba organizirana kao dioničko društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću sa sjedištem u Distriktu.

Odlukom o emisiji papira od vrijednosti ne može se ograničiti pravo kupnje papira od vrijednosti bilo kojoj osobi, ako to pravo nije ograničeno zakonom, niti se može davati prednost bilo kojem kupcu.

Iznimno od odredaba stavka 2 ovog članka, vlasnici dionica istog emitenta imaju pravo preče kupovine dionica nove emisije sukladno odredbama Zakona o poduzećima.

II. EMISIJA PAPIRA OD VRIJEDNOSTI

Postupak emisije

Članak 9

Postupak emisije papira od vrijednosti obuhvaća:

1. donošenje odluke o emisiji;
2. podnošenje zahtjeva Povjerenstvu radi dobivanja odobrenja za emisiju;
3. zaključivanje ugovora između emitenta i Središnjeg registra;
4. zaključivanje ugovora između emitenta i banke, odnosno depozitara radi otvaranja privremenog računa za deponiranja uplata po osnovi kupnje papira od vrijednosti;
5. objavljivanje prospekta i javnog poziva za upis i uplatu papira od vrijednosti, kao i objavljivanje rezultata javne prodaje;
6. upis papira od vrijednosti u Središnji registar emitentata kod Povjerenstva i na račune kupaca kod Središnjeg registra.

Bliže uvjete postupka emisije papira od vrijednosti, ovisno od vrste emisije, papira od vrijednosti i emitenta, utvrđuje svojim propisom Povjerenstvo.

Odluka o emisiji

Članak 10

Odluka o emisiji papira od vrijednosti obvezno sadrži:

1. naziv i adresu emitenta;
2. oznaku i registracijski broj emitenta u Središnjem registru emitenata kod Povjerenstva;
3. naziv nadležnog organa koji je donio odluku o emisiji;
4. datum usvajanja odluke o emisiji;
5. oznaku vrste i klase papira od vrijednosti;
6. serijski broj emisije i ukupan broj emitiranih papira od vrijednosti;
7. broj i nominalnu vrijednost papira od vrijednosti;
8. prava sadržana u papiru od vrijednosti;
9. način prodaje papira od vrijednosti;
10. naznaku prava preče kupovine, ako emisija nosi takva prava;
11. vrijeme početka i svršetka upisa i popis mjesta za upis i uplatu papira od vrijednosti;
12. naznaku o zadržanom pravu emitenta na prekid upisa i uplate papira od vrijednosti prije isteka utvrđenog roka;
13. ime, prezime i funkciju osoba ovlaštenih od emitenta za provođenje emisije papira od vrijednosti;
14. druge elemente sukladno propisima Povjerenstva.

Statut o osnivanju dioničkog društva predstavlja i odluku o prvoj emisiji dionica.

Odobrenje emisije

Članak 11

Emitent papira od vrijednosti podnosi Povjerenstvu zahtjev za odobrenje emisije papira od vrijednosti.

Uz zahtjev iz stavka 1 ovog članka, podnositelj zahtjeva prilaže sljedeće:

1. odluku o emisiji;
2. statut ili ugovor o osnutku;
3. rješenje suda o upisu u sudski registar emitenta;
4. ispravu o upisu emitenata u Središnji registar emitenata kod Povjerenstva;
5. prijedlog prospekta papira od vrijednosti;
6. dokaz o uplati takse za emisiju papira od vrijednosti.

Osim priloga iz stavka 2 ovog članka, Povjerenstvo može propisati obvezu dostavljanja i drugih dokumenata.

Prospekt

Članak 12

Emitent je dužan pripremiti prospekt papira od vrijednosti (u daljnjem tekstu: prospekt) koji mora sadržavati dovoljno informacija da investitor može ocijeniti stanje o imovini, obvezama, gubitku i dobitku, sveukupnoj financijskoj poziciji i perspektivama emitenta, te o pravima sadržanim u papiru od vrijednosti na koji se prospekt odnosi.

Članak 13

Prospekt obvezno sadrži sljedeće elemente:

1. relevantne podatke o papiru od vrijednosti (npr. oznaka vrste, ukupan broj i prava koja sadrži papir od vrijednosti);
2. opće podatke o emitentu (pravnom statusu emitenta, strukturi vlasništva, djelatnosti, poslovanju, imovini, zaduženosti, dobitku i gubitku);
3. podatke o svim ovlaštenim osobama emitenta;
4. izjavu odgovornih osoba emitenta da prospekt sadrži točan i potpun prikaz imovine i obveza, poslovnog rezultata emitenta i prava sadržanih u papiru od vrijednosti;
5. izjavu o investiranju koja sadrži podatke o namjeri emitenta u pogledu ciljeva i načina korištenja kapitala koji će se pribaviti prodajom papira od vrijednosti;
6. mjesto, način i vrijeme upisa i uplate, naziv, sjedište i adresu osiguratelja; ako je osigurana, naziv, sjedište i adresu jamca; ako je jamčena, pravo preče kupovine;

7. ime, sjedište i adresu potpisnika, ako je potpisana;
8. naznaku prava preče kupovine ako su takva prava sadržana u emisiji.

Bliže uvjete o obliku i sadržaju prospekta utvrđuje Povjerenstvo svojim propisom.

Članak 14

Ukoliko prije isteka roka za upis i uplatu papira od vrijednosti nastanu nove okolnosti ili se ustanovi da podatci objavljeni u prospektu nisu potpuni i točni, emitent je dužan objaviti dodatak prospektu s dopunom i ispravkom podataka, na način utvrđen za objavljivanje prospekta.

U slučaju iz stavka 1 ovog članka, Povjerenstvo određuje rok za objavljivanje dodatka prospektu, obavijesti od Povjerenstva i banke, odnosno, depozitara, investitorovo pravo na poništenje upisa, prava i rokove za naknadu otplaćene imovine.

Emisija bez odobrenja Povjerenstva

Članak 15

Iznimno od odredaba članka 11 ovog zakona, emitiranje papira od vrijednosti se može obaviti bez prethodnog odobrenja Povjerenstva, ali uz obvezu obavješćivanja Povjerenstva o takvoj emisiji u roku od osam (8) dana od dana donošenja odluke o emisiji, u slijedećim slučajevima:

1. ako je Distrikt emitent ili jamac;
2. u slučaju osnutka dioničkog društva sukladno Zakonu o poduzećima;
3. u slučaju emitovanja novih dionica dioničkog društva, osnovanog kada postojeći dioničari - osnivači kupe cijelu emisiju;
4. u slučaju emisije dionica po osnovi isplate dividendi;
5. na osnovi konverzije rezervi i zadržanog profita u dionički kapital sukladno Zakonu o poduzećima i
6. u slučaju emisije novih papira od vrijednosti prilikom spajanja, podjele, konverzije i denominacije.

Emisija sa skraćenim prospektom

Članak 16

Povjerenstvo može emitentu odobriti emisiju papira od vrijednosti sa skraćenim prospektom u slijedećim slučajevima:

1. emitovanja papira od vrijednosti čiji je obim emisije ukupne vrijednosti do 100.000 (sto tisuća) konvertibilnih maraka (u daljnjem tekstu: KM);
2. emitovanja dionica koje se prodaju unaprijed određenom kupcu ili grupi do najviše 30 kupaca (zapečaćena ponuda).

Bliže uvjete postupka, metoda i odobravanja emisije iz stavka 1 ovog članka kao i trgovine ovim papirama od vrijednosti utvrđuje Povjerenstvo svojim propisom.

Ispravak dokumentacije

Članak 17

Ukoliko uz zahtjev za odobrenje emisije papira od vrijednosti nije podnesena potrebna dokumentacija sukladno članku 11 ovog zakona, Povjerenstvo će odmah podnosiocu zahtjeva dostaviti pismeni zahtjev da ispravi sve nedostatke u roku od 15 dana od dana prijama zahtjeva Povjerenstva.

U slučaju da emitent ne poštuje rok iz stavka 1 ovog članka, Povjerenstvo donosi odluku o odbijanju zahtjeva kao nepotpunog.

Odobrovanje i odbijanje emisije

Članak 18

Povjerenstvo donosi odluku o odobravanju ili odbijanju zahtjeva za emisiju papira od vrijednosti u roku od 30 dana od dana prijama zahtjeva.

Odluka iz stavka 1 ovog članka je konačna.

Članak 19

Povjerenstvo će odbiti zahtjev za emisiju papira od vrijednosti ako:

1. ocijeni da emitent nije sposoban za obavljanje obveza po osnovi papira od vrijednosti;
2. podneseni dokumenti i podatci nisu sukladni zakonu ili su nepotpuni i netočni;
3. Povjerenstvo može ograničiti obim emisije koju će poduzeti emitent proporcionalno sa iznosom dioničkog kapitala kao što je utvrđeno kriterijima koje utvrđuje Povjerenstvo svojim propisom.

Javna ponuda

Članak 20

Emitent je dužan javnu ponudu objaviti u formi oglasa u dva dnevna lista u Distriktu u kome je sadržan tekst prospekta ili obavijest gdje se prospekt može podići ili naručiti.

Članak 21

Emitent može objaviti prospekt i ranije, ali je dužan objaviti prospekt najkasnije do dana objavljivanja javnog poziva iz članka 20 ovog zakona za upis i uplatu papira od vrijednosti.

Članak 22

Izdavanjem rješenja o odobrenju emisije papira od vrijednosti iz članka 20 ovog zakona Povjerenstvo potvrđuje da je emitent postupio sukladno odredbama ovog zakona i da prospekt sadrži sve elemente utvrđene zakonom i propisima Povjerenstva.

Za istinitost i točnost podataka objavljenih u prospektu odgovaraju emitent i ovlaštena osoba emitenta.

Članak 23

Upis i uplata papira od vrijednosti na osnovi javne ponude mogu trajati najviše devedeset (90) dana uključujući i dan javnog objavljivanja. Povjerenstvo donosi dokument kojim određuje kriterije za prolongiranje roka iz ovog članka, ali ne za više od trideset (30) dana.

Članak 24

Javna ponuda papira od vrijednosti može biti okončana i prije isteka roka za upis i uplatu, kada je ukupan broj papira od vrijednosti upisan i uplaćen prije isteka objavljenog roka ili je emitent donio odluku o prekidu upisa i uplate papira od vrijednosti sukladno odredbi članka 10 točka 13 ovog zakona.

Emitent je dužan odluku o prekidu upisa i uplate papira od vrijednosti dostaviti Povjerenstvu i objaviti sukladno odredbi članka 19 stav 1 ovog zakona, u roku od osam (8) dana od dana donošenja odluke, a najkasnije tri mjeseca od dana donošenja rješenja Povjerenstva o odobrenju emisije.

Odluka iz stavka 2 ovog članka obvezno sadrži odredbe o načinu i roku povrata izvršenih uplata, koji ne može biti duži od 10 dana od dana usvajanja odluke iz stavka 2 ovog članka.

Članak 25

Banka, odnosno depozitar preko koje se vrši upis i uplata papira od vrijednosti je dužna dostaviti Povjerenstvu i emitentu pismeno izvješće o ukupnom broju uplaćenih papira od vrijednosti, najkasnije 10 dana do isteka roka za upis.

Početna javna ponuda dionica u prvoj emisiji se smatra uspjelom ako je za sve akcije odobrene emisije izvršen upis i uplata sukladno odredbama Zakona o poduzećima.

Javna ponuda dionica u narednim emisijama i emisijama drugih papira od vrijednosti se smatra uspjelom ako je izvršena uplata i upis najmanje 70% ukupnog broja papira od vrijednosti utvrđenog odlukom o emisiji u roku iz članka 23 ovog zakona.

Članak 26

Na osnovi izvješća banke, odnosno depozitara iz članka 25 ovog zakona, Povjerenstvo donosi rješenje kojim utvrđuje da je javna ponuda uspjela i određuje ukupan broj i iznos prodanih papira od vrijednosti ili javnu ponudu proglašava neuspjelom.

Povjerenstvo je dužno dostaviti rješenje iz stavka 1 ovog članka emitentu i Središnjem registru najkasnije 8 dana od dana prijama izvješća banke, odnosno depozitara.

Na osnovi rješenja Povjerenstva iz stavka 1 ovog članka, emitent je dužan objaviti izvješće o ukupnom iznosu i broju upisanih i uplaćenih papira od vrijednosti, a u slučaju neuspjele emisije i podatak o načinu i roku povrata izvršenih uplata, sukladno odredbi članka 20 stav 1 ovog zakona, u roku od 8 dana od dana prijama rješenja Povjerenstva.

Povjerenstvo svojim propisom određuje detalje izvješća banke ili depozitara, rokove i druga pitanja koja se odnose na svršetak emisije papira od vrijednosti.

Članak 27

Neprodani papiri od vrijednosti i papiri od vrijednosti ponuđeni u javnoj ponudi koja je proglašena neuspjelom, ne proizvode pravne posljedice, niti mogu biti u pravnom prometu.

Članak 28

Emisija obveznica Distrikta se vrši na osnovi posebnog zakona.

Zakon iz stavka 1 ovog članka se donosi za svaku emisiju obveznica posebno, sukladno propisima Bosne i Hercegovine.

III. OVLAŠTENI SUDIONICI NA TRŽIŠTU PAPIRA OD VRIJEDNOSTI

Članak 29

Ovlašteni sudionici na tržištu papira od vrijednosti u smislu ovog zakona su pravne ili fizičke osobe koje poseduju posebnu ovlast za poslovanje papirima od vrijednosti - tj. dozvolu za rad izdanu od Povjerenstva,

pod uvjetima i na način propisan odredbama ovog zakona i propisima Povjerenstva.

Članak 30

Cjelokupno trgovanje javno emitiranim papirima od vrijednosti se obavlja isključivo preko ovlaštenih sudionika na tržištu papira od vrijednosti iz članka 29 ovog zakona.

Poslovi

Članak 31

Poslovi s papirima od vrijednosti su:

1. posredovanje u kupnji i prodaji papira od vrijednosti po nalogu klijenta (u svoje ime, a za tuđi račun) uz naplatu provizije (brokerski poslovi);
2. trgovina papirama od vrijednosti u svoje ime i za svoj račun radi ostvarivanja razlike u cijeni (dilerski poslovi);
3. trgovina na burzi u svoje ime i za svoj račun sa obvezom kupnje i prodaje papira od vrijednosti po unaprijed objavljenoj cijeni;
4. upravljanje portfeljom investicija po nalogu i za račun klijenta uz naplatu provizije (poslovi upravljanja portfeljom investicija);
5. obavljanje poslova posrednika pri emisiji novih papira od vrijednosti (poslovi agenta emisije);
6. prihvaćanje cjelokupne nove emisije papira od vrijednosti radi daljnje prodaje (poslovi preuzimanja);
7. pružanje savjetnih usluga klijentima u svezi s poslovanjem papirama od vrijednosti (poslovi investicijskih savjetnika);
8. obavljanje poslova depozita;
9. obavljanje poslova depozitara;
10. obavljanje poslova registriranja papira od vrijednosti.

Članak 32

Obavljanjem poslova navedenih u članku 31 stav 1 točke 1, 2,3, 4, 5, 6 I 7 mogu se baviti samo pravne osobe koje ovlasti Povjerenstvo i koje su, na osnovi dozvole za rad

koju izdaje Povjerenstvo, registrirane kod nadležnog suda za obavljanje takvih poslova.

Obavljanjem poslova navedenih u članku 31 stavak 1 točke 1, 4 i 7 ovog zakona mogu se baviti i fizičke osobe koje ovlasti Povjerenstvo i za koje Povjerenstvo vodi poseban registar za te djelatnosti.

Banka može obavljati poslove iz članka 31 stavak 1 točke 1-9 ovog zakona.

Društvo za upravljanje investicijskim fondovima i investicijski fondovi mogu obavljati poslove iz članka 31 ovog zakona sukladno ovlastima, na način i pod uvjetima utvrđenim posebnim zakonom i propisima Povjerenstva.

Središnji registar obavlja poslove iz članka 31 stavak 1 točke 8, 9 i 10 ovog zakona, po ovlastima, na način i pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom i propisima Povjerenstva.

Osnivanje

Članak 33

Poduzeća za poslovanje s papirima od vrijednosti se osnivaju kao dionička društva sa sjedištem u Distriktu ili Republici Srpskoj ili Federaciji BiH, kojima jedini predmet poslovanja mogu biti poslovi navedeni u članku 32, stavak 1 ovog zakona.

Poduzeća za poslovanje s papirima od vrijednosti mogu izdavati samo registrirane akcije.

Pored poduzeća osnovanih primjereno stavku 1 ovog članka, banke mogu obavljati poslove iz članka 32, stavak 3 ovog zakona pod uvjetom da imaju posebnu organizacijsku jedinicu registriranu za tu svrhu, saglasnost Agencije za bankarstvo i dozvolu za rad izdanu od Povjerenstva.

Povjerenstvo utvrđuje dozvolom za rad pravnim osobama iz članaka 1-3 obim trgovanja pojedinim papirima od vrijednosti, a svojim propisom bliže uređuje uvjete poslovanja, kao i uvjete za davanje dozvole za rad.

Osnovni kapital

Članak 34

Za obavljanje poslova iz članka 31 stavak 1 točke 1, 4, 5 i 7 ovog zakona novčani dio osnovnog kapitala poduzeća za poslovanje papirama od vrijednosti ne može biti manji od 100.000 (sto tisuća) KM.

Za obavljanje poslova iz članka 31 stavak 1 točke 2, 3 i 6 ovog zakona novčani dio osnovnog kapitala poduzeća za poslovanje s papirima od vrijednosti ne može biti manji od 1.000.000 (milijun) KM.

Članak 35

Poduzeće za poslovanje papirima od vrijednosti koje ne ispunjava uvjet u pogledu iznosa novčanog dijela osnovnog kapitala za obavljanje poslova iz članka 31 stavak 1 točke 5 i 6 ovog zakona, može na osnovi ugovora s nekim drugim poduzećem za poslovanje papirima od vrijednosti, od Povjerenstva zatražiti dozvolu za obavljanje poslova agenta emisije za točno određenu emisiju papira od vrijednosti.

Povjerenstvo izdaje dozvolu iz stavka 1 ovog članka ako su ispunjeni slijedeći uvjeti:

1. da su ugovorne strane poduzeća za poslovanje papirima od vrijednosti;
2. da ugovorne strane ispunjavaju uvjet u pogledu iznosa novčanog dijela osnovnog kapitala za obavljanje poslova iz članka 31 stavak 1 točke 5 i 6 ovog zakona.

Vlasništvo

Članak 36

Ista pravna ili fizička osoba ne može ni neizravno ni izravno imati akcije u više poduzeća za poslovanje papirima od vrijednosti.

Poduzeća za poslovanje papirima od vrijednosti ne mogu ni neizravno ni izravno imati akcije u drugim poduzećima za poslovanje papirima od vrijednosti.

Fizičke osobe mogu biti uposlene ili mogu biti članovi upravnog ili nadzornog odbora u samo jednoj pravnoj osobi ovlaštenoj za poslovanje papirima od vrijednosti u Bosni i Hercegovini.

Ovlaštena pravna osoba za poslovanje papirima od vrijednosti ne može poslovati papirima od vrijednosti s poduzećima s kojima je povezana kao ovisno ili matično društvo, osim kao zastupnik ili posrednik.

Poduzeća za poslovanje papirima od vrijednosti su obvezna da podatke o vlasničkoj strukturi redovito dostavljaju Povjerenstvu i to u roku od osam dana od dana svake promjene u vlasničkoj strukturi.

Dobijanje dozvole za rad

Članak 37

Uz zahtjev za dobivanje dozvole za rad, poduzeća za poslovanje papirima od vrijednosti Povjerenstvu dostavljaju:

1. akt (ugovor) o osnivanju;
2. statut;
3. opis poslova i plan rada za iduće dvije godine;
4. podatke o osobama s posebnim ovlastima i odgovornostima.

Uz zahtjev za dobijanje dozvole za poslovanje papirima od vrijednosti, banke Povjerenstvu dostavljaju:

1. akt ;
2. odluku o osnivanju organizacijske jedinice za poslovanje papirima od vrijednosti;
3. podatke o osobama koje su dobile posebne ovlasti i odgovornosti;
4. suglasnost Agencije za bankarstvo za odobrenje o osnivanju organizacijske jedinice za poslovanje papirima od vrijednosti;
5. odluku o registriranju organizacijske jedinice banke u sudskom registru.

Uz zahtjev za dobivanje dozvole za rad poduzeća za poslovanje papirima od vrijednosti, pravne osobe iz prethodnih stavova osiguravaju i druge podatke i dokaze o ispunjavanju financijskih, kadrovskih, tehničkih, organizacijskih i drugih uvjeta koje propiše Povjerenstvo u ovisnosti od vrste poslova za koje se traži izdavanje dozvole za rad.

Dostava podataka

Članak 38

Poduzeća za poslovanje papirima od vrijednosti su obvezna dostavljati Povjerenstvu sljedeće:

1. godišnje izvješće o poslovanju i financijsko izvješće, i to u roku od 30 dana od dana izradbe takvih izvješća;
2. podatke o ispunjenju propisanih uvjeta za obavljanje takve djelatnosti, i to najmanje dva puta godišnje;
3. sve druge informacije, podatke i izvješća sukladno propisima koje utvrdi Povjerenstvo.

Banke sa sjedištem u Distriktu podnose izvješće i podatke iz prethodnog stavka za organizacijske jedinice za poslovanje papirima od vrijednosti.

Pravilnik etičkog ponašanja

Članak 39

Poduzeća za poslovanje papirima od vrijednosti se u svojoj djelatnosti rukovode isključivo interesima klijenata, tako da ih uvijek stavljaju ispred vlastitih interesa.

Članak 40

Poduzeća za poslovanje papirima od vrijednosti ne smiju obavljati poslove s papirima od vrijednosti koji bi ugrozili stabilnost tržišta, a osobito:

1. davati pogrešne informacije investitorima o cijeni papira od vrijednosti;
2. širiti lažne informacije u cilju promjene cijene papira od vrijednosti;
3. raspolagati papirima od vrijednosti bez pismene dozvole klijenta.

Vodenje knjiga

Članak 41

Poduzeće za poslovanje papirima od vrijednosti i ovlaštene fizičke osobe koje obavljaju poslove iz članka 29 stavak 1 točka 1 ovog zakona vode posebnu knjigu naloga, u koju se upisuju nalozi klijenta za kupnju ili prodaju papira od vrijednosti i opozivi tih naloga.

Poduzeće za poslovanje papirima od vrijednosti, odnosno ovlaštena fizička osoba obvezna je, na zahtjev klijenta, izdati otvoreni izvod iz knjige naloga svih poslova koji se odnose na njegove naloge.

Članak 42

Povjerenstvo propisuje sadržinu knjige naloga iz članka 41 ovog zakona i način njezina vođenja.

Obveza izvješćivanja klijenta

Članak 43

Poduzeće za poslovanje papirima od vrijednosti, odnosno ovlaštena fizička osoba je obvezna da o svakom poslu koji je sklopljen po nalogu klijenta izvijesti klijenta bez odlaganja.

Klijent se ne može odreći prava iz stavka 1 ovog članka.

Sredstva klijenta

Članak 44

Poduzeće za poslovanje papirima od vrijednosti je obvezno da novčana sredstva koja mu doznači klijent radi plaćanja papira od vrijednosti drži na odvojenom računu ili odvojenim računima („račun klijenta”), koji su posebno u tu svrhu otvoreni kod ovlaštenih institucija.

Sredstva s računa klijenta se mogu koristiti samo za plaćanja prema nalogima klijenta.

Sredstva na računima klijenta su vlasništvo klijenta, a ne poduzeća za poslovanje s papirima od vrijednosti. Ova sredstva ne ulaze u imovinu poduzeća za poslovanje papirima od vrijednosti ni u likvidacijsku ili stečajnu masu, niti se mogu upotrijebiti za naplatu potraživanja prema klijentu.

Brokeri

Članak 45

Brokeri su fizičke osobe ovlaštene za obavljanje poslova trgovine papirima od vrijednosti, koje posluju u svojstvu uposlenog u poduzeću za poslovanje papirima od vrijednosti ili kao neovisni trgovci.

Uvjete za dobivanje dozvole za obavljanje poslova neovisnog brokera propisuje Povjerenstvo.

Povjerenstvo odlučuje o načinu i uvjetima za polaganje „brokerskog ispita“ i vrši provjeru stručnih sposobnosti za obavljanje poslova papirima od vrijednosti.

Povjerenstvo vodi registar ovlaštenih brokera.

Poduzeća za poslovanje papirima od vrijednosti mogu obavljati poslove iz članka 29 ovog zakona ako imaju najmanje dva uposlana djelatnika koji su ovlašteni brokeri i koji su upisani u registar iz stavka 4 ovog članka.

Investicijski menadžer

Članak 46

Investicijski menadžer je fizička osoba koja na osnovi pismenog ugovora zaključenog s klijentom preuzima portfelj papira od vrijednosti klijenta u cjelini ili u jednom dijelu na čuvanje i upravljanje ili samo na upravljanje.

Uvjete za dobivanje „dozvole za obavljanje poslova investicijskog menadžera“ propisuje Povjerenstvo.

Povjerenstvo vodi registar osoba ovlaštenih za obavljanje poslova investicijskog menadžera.

Poduzeća za poslovanje papirima od vrijednosti mogu obavljati poslove iz članka 31 stavak 1 točka 4 ovog zakona ako imaju najmanje dva uposlana djelatnika koji su ovlašteni investicijski menadžeri i koji su upisani u Središnji registar iz stavka 3 ovog članka.

Investicijski savjetnik

Članak 47

Investicijski savjetnik je fizička osoba koja savjetuje pri investiranju u papire od vrijednosti, pri njihovoj kupnji i prodaji, kao i pri ostvarivanju prava.

Uvjete za dobivanje „dozvole za obavljanje poslova investicijskog savjetnika“ propisuje Povjerenstvo.

Povjerenstvo vodi registar osoba ovlaštenih za obavljanje poslova investicijskog savjetnika.

Poduzeća za poslovanje papirima od vrijednosti mogu obavljati poslove iz članka 29 stavak 1 točka 7 ovog zakona ako imaju najmanje dva uposlana djelatnika koji su ovlašteni investicijski savjetnici i koji su upisani u registar iz stavka 3 ovog članka.

Ovlasti Povjerenstva

Članak 48

Povjerenstvo donosi propise kojima bliže uređuje aktivnosti poduzeća za poslovanje papirima od vrijednosti, brokera, investicijskih menadžera i investicijskih savjetnika.

Povjerenstvo svojim propisima utvrđuje pravila i procedure za obavljanje nadzora nad poslovanjem ovlaštenih osoba iz stavka 1 ovog članka, izdavanje i oduzimanje dozvola i ovlaštenja, kao i poduzimanje ostalih odgovarajućih mjera za zaštitu investitora i normalno poslovanje tržišta papira od vrijednosti.

Povjerenstvo odobrava osnivački akt i opće akte kojima se reguliraju rad i poslovanje ovlaštenih pravnih i fizičkih osoba za poslovanje papirima od vrijednosti i njihove udruge uključene u trgovinu papirima od vrijednosti, kao i amandmane tih akata.

Povjerenstvo može donositi propise o obveznim odredbama koje moraju sadržavati akti iz stavka 3 ovog članka.

Povjerenstvo daje suglasnost na imenovanje direktora pravnih osoba iz stavka 3 ovog članka.

Članak 49

Povjerenstvo najmanje dva puta godišnje kontrolira poslovanje pravnih i fizičkih osoba iz članka 48 ovog zakona.

Povjerenstvo može bez ograničenja pregledati akte, poslovne knjige i druge dokumente svih ovlaštenih sudionika na tržištu papira od vrijednosti.

Trgovanje papirima od vrijednosti

Članak 50

Papirima od vrijednosti koji su emitirani uz javni poziv za prodaju organizirano se trguje na burzama Bosne i Hercegovine i na drugim uređenim javnim tržištima, koja se osnivaju radi stvaranja uvjeta za povezivanje ponude i tražnje papira od vrijednosti.

IV. POVJERENSTVO ZA PAPIRE OD VRIJEDNOSTI

Članak 51

Ovim zakonom se osniva Povjerenstvo za papire od vrijednosti Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, kao stalna, neovisna pravna osoba, radi uređivanja i kontrole emitiranja i prometa papira od vrijednosti. Nadležnosti i obveze ovog Povjerenstva su utvrđene ovim zakonom.

Sjedište Povjerenstva je u Brčkom.

Povjerenstvo ima pečat sljedećeg sadržaja: „Povjerenstvo za papire od vrijednosti Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine“.

Članak 52

Povjerenstvo odgovara Skupštini Distrikta za obavljanje poslova propisanih zakonom.

Povjerenstvo podnosi godišnje izvješće Skupštini Distrikta o svom radu i stanju na tržištu papira od vrijednosti.

Članak 53

Povjerenstvo čine predsjednik, zamjenik predsjednika i jedan član koje, na prijedlog gradonačelnika, imenuje Skupština.

Mandat članovima Povjerenstva traje pet godina.

Ista osoba može biti više puta imenovana u sastav Povjerenstva.

Prilikom imenovanja novog saziva članova Povjerenstva imenuju se najmanje dva člana iz prethodnog mandata.

U Povjerenstvo Skupština može imenovati domaće i inozemne stručnjake.

Povjerenstvo ima stručnu (tehničku) službu, čija se organizacija utvrđuje Statutom.

Članak 54

Za predsjednika, zamjenika predsjednika i člana Povjerenstva može biti imenovana osoba koja ima visoku stručnu spremu ekonomskog ili pravnog smjera, te posjeduje osobna svojstva koja je čine dostojnom za obavljanje ove funkcije.

Članak 55

Predsjednik, zamjenik predsjednika i član Povjerenstva ne smiju:

1. biti u međusobnom srodstvu ili braku;
2. biti osobe koje su kažnjavane za djela koja su nespojiva s radom u Povjerenstvu;

3. obavljati dužnost u političkoj stranci i sudjelovati u političkim aktivnostima koje su nespojive s radom u Povjerenstvu;
4. biti članovi organa zakonodavne, provedbene ili sudske vlasti, nadzornog ili upravnog odbora poduzeća, banke, društva za upravljanje investicijskim fondovima, investicijskog ili penzijskog fonda, osiguravajućeg društva ili poduzeća za poslovanje papirima od vrijednosti;
5. obavljati bilo koji drugi posao uz naknadu, izuzev znanstvenih, istraživačkih i predavačkih aktivnosti;
6. posjedovati, izravno ili neizravno, više od 5% papira od vrijednosti poduzeća, banke, društva za upravljanje investicijskim fondovima, investicijskog ili penzijskog fonda, osiguravajućeg društva ili bilo kojeg poduzeća za poslovanje papirima od vrijednosti;
7. obavljati djelatnost ili provoditi aktivnosti koje su u protivnosti s načelima zaštite interesa investitora i samostalnosti Povjerenstva.

Članak 56

Predsjednik, zamjenik predsjednika i član Povjerenstva mogu se imenovati samo uz njihovu pismenu suglasnost kao dokaz prihvaćanja ponuđene pozicije.

Pismena suglasnost osobe iz stavka 1 ovog članka predstavlja izjavu da ne postoje smetnje u smislu članka 55 točke 3 i 4 ovog zakona.

Predsjednik, zamjenik predsjednika i član Povjerenstva ne mogu, dvije godine po prestanku mandata, zastupati bilo koga u postupku pred Povjerenstvom.

Članak 57

Predsjednik, zamjenik predsjednika i član Povjerenstva mogu, na osobni zahtjev, biti razriješeni dužnosti prije isteka mandata.

Predsjednik, zamjenik predsjednika i član Povjerenstva mogu biti razriješeni dužnosti prije isteka mandata u slučaju da

se utvrdi da ne postupaju sukladno zakonu i aktima Povjerenstva.

Istodobno s razrješenjem sukladno stavcima 1 i 2 ovog članka, imenuje se druga osoba za predsjednika, zamjenika predsjednika ili člana Povjerenstva, na način i po postupku utvrđenim ovim zakonom.

U slučaju iz stavaka 1 i 2 ovog članka, druga osoba se imenuje za razdoblje do isteka mandata njegovog prethodnika.

Način rada Povjerenstva

Članak 58

Povjerenstvo donosi statut, na koji suglasnost daje gradonačelnik Brčko Distrikta.

Statutom Povjerenstva osobito se uređuju: organizacija i način poslovanja Povjerenstva, ovlaštenje za zastupanje Povjerenstva, prava, obveze i odgovornosti predsjednika, zamjenika predsjednika i člana Povjerenstva, prava, obveze i odgovornosti uposlenih u stručnim i tehničkim službama, financijski plan, kao i druga pitanja u svezi s radom Povjerenstva.

Članak 59

Povjerenstvo odlučuje na sjednicama.

Povjerenstvo pravovaljano odlučuje većinom glasova ukupnog broja članova.

Akti koje donosi Povjerenstvo tijekom sprovođenja zakona se objavljuju u „Službenom glasniku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine“.

Pojedinačni akti Povjerenstva se objavljuju sukladno osnivačkom aktu i propisima Povjerenstva koji reguliraju rad Povjerenstva.

Članak 60

Pojedinačni upravni akti Povjerenstva, doneseni na osnovi zakonske nadležnosti, su konačni. Ovi akti se mogu pobijati u upravnom sporu kod nadležnog suda sukladno Zakonu o upravnom sporu.

Članak 61

Radom Povjerenstva rukovodi predsjednik ili zamjenik predsjednika.

Predsjednik Povjerenstva:

1. potpisuje propise i akte iz nadležnosti Povjerenstva;
2. donosi pojedinačne akte koji se odnose na sudionike u prometu papira od vrijednosti;
3. zastupa i predstavlja Povjerenstvo pred drugim institucijama i sudionicima u prometu papira od vrijednosti;
4. saziva sjednice Povjerenstva i predsjedava njihovim radom;
5. odgovoran je za provođenje pravila i propisa Povjerenstva;
6. odlučuje o zasnivanju i prestanku djelatnog odnosa, plaćama i obavljanju obveza uposlenih u stručnim i tehničkim službama.

Članak 62

Predsjednik, zamjenik predsjednika i član Povjerenstva kao i uposleni u stručnim službama, su dužni čuvati kao službenu tajnu sve informacije do kojih dođu u obavljanju svojih poslova.

Odredbe iz članka 55 točke 4, 5, 6 i 7 ovog zakona se primjenjuju na sve uposlene u stručnim službama Povjerenstva.

Članak 63

Povjerenstvo može biti član i sudjelovati u radu domaćih i međunarodnih organizacija čije se aktivnosti odnose na papire od vrijednosti, ako to nije u protivnosti sa Ustavom BiH, Statutom Brčko Distrikta i zakonom.

Članak 64

Povjerenstvo se financira iz proračuna, sukladno financijskom planu, na koji suglasnost daje gradonačelnik Brčko Distrikta.

Prihodi od naknada i pristojbi ostvarenih iz djelatnosti Povjerenstva pripadaju proračunu.

Djelatnost Povjerenstva se može financirati iz donacija međunarodnih vladinih i nevladinih organizacija.

Nadležnost Povjerenstva

Članak 65

Povjerenstvo je nadležno da:

1. donosi propise o sprovođenju ovog zakona;
2. izdaje dozvole i odobrenja, kada je za to ovlašteno ovim zakonom;
3. kontrolira poštovanje pravila uobičajene trgovine i lojalne konkurencije u trgovini papirima od vrijednosti;
4. vrši nadzor nad ovlaštenim sudionicima na tržištu papira od vrijednosti, emitentima papira od vrijednosti, investicijskim fondovima i društvima za upravljanje investicijskim fondovima i Središnjim registrom;
5. organizira, preuzima i nadgleda mjere kojima osigurava zaštitu interesa investitora;
6. propisuje pravila prometa papira od vrijednosti na osnovi povlaštenih informacija;
7. obustavlja emisiju i promet pojedinih papira od vrijednosti i poduzima druge aktivnosti u slučaju manipulacija ili špekulacija u prometu ili kada procijeni da su tim aktivnostima ugroženi interesi investitora i javnosti, ili one nisu sukladne zakonu i drugim propisima;

8. propisuje način čuvanja dokumentacije za poduzeća za poslovanje s papirima od vrijednosti;
9. propisuje obvezni sadržaj informacija koje moraju biti objavljene svim dioničarima i javnosti od osoba koje vrše distribuciju papira od vrijednosti javnom ponudom;
10. prati i proučava stanje i kretanje na tržištu papira od vrijednosti;
11. sprovodi prethodne radnje u slučaju povrede zakonskih odredbi i drugih propisa;
12. pokreće upravni spor radi zaštite investitora;
13. daje informacije i širi znanja o djelovanju tržišta papira od vrijednosti;
14. surađuje sa srodnim organizacijama u inozemstvu;
15. vodi knjige i registre sukladno odredbama ovog zakona;
16. propisuje iznos pristojbe za usluge pod njegovom nadležnošću;
17. poduzima ostale mjere i obavlja druge poslove sukladno zakonskim ovlastima.

Članak 66

Povjerenstvo za provedbu ovlasti i odgovornosti utvrđenih odredbama ovog zakona, donosi pravila o radu Povjerenstva, odnosno druga opća i pojedinačna akta.

Članak 67

Vlada Distrikta je dužna, na zahtjev Povjerenstva, dostaviti sve informacije i isprave i na drugi način surađivati s Povjerenstvom u vršenju njegovih ovlasti.

Fizičke i pravne osobe su dužne dostaviti sve informacije i isprave koje od njih traži Povjerenstvo u vršenju njegovih aktivnosti, na način i u roku koji odredi Povjerenstvo.

V. SREDIŠNJI REGISTAR PAPIRA OD VRIJEDNOSTI

1. Opće odredbe

Članak 68

Središnji registar papira od vrijednosti osniva se u okviru Povjerenstva za papire od vrijednosti Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u svrhu obavljanja aktivnosti propisanih ovim zakonom.

Središnji registar obavlja svoje aktivnosti pod zvaničnim nazivom: "Povjerenstvo za papire od vrijednosti Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Središnji registar papira od vrijednosti, Brčko, Bosna i Hercegovina".

Središnji registar ima pečat koji sadrži puni naziv naveden u stavu 2 ovog članka.

2. Djelatnosti Središnjeg registra

Članak 69

Središnji registar obavlja sljedeće djelatnosti:

1. registraciju i čuvanje papira od vrijednosti, odnosno podataka o papirima od vrijednosti, vlasniku nad papirima od vrijednosti i svim transdionicama u pogledu prijenosa vlasništva ili promjene stanja papira od vrijednosti;
2. registraciju i čuvanje podataka koji se odnose na definiranje vlasništva ili ostalih prava inkorporiranih u papirima od vrijednosti;
3. vođenje računa emitenata, odnosno vlasnika papira od vrijednosti i izdavanje potvrda o stanju i promjenama na tim računima;
4. prijenose, deponiranje, saldiranje i kliring po transdionicama s papirima od vrijednosti;

5. sve ostale poslove Središnjeg registra, depozitara i kliringa papira od vrijednosti koje propiše Povjerenstvo.

3. Vodenje Središnjeg registra

Članak 70

Referent za registraciju izdanih papira od vrijednosti vodi Središnji registar pod nadzorom Povjerenstva.

Referenta za registraciju izdanih papira od vrijednosti imenuje Povjerenstvo.

VI. ZAŠTITA INTERESA INVESTITORA I JAVNOST RADA

1. Objavljivanje informacija

Obveze emitenta

Članak 71

Emitent papira od vrijednosti koji su predmet javne prodaje mora informacije o papirima od vrijednosti, svom financijskom i komercijalnom položaju, odnosno poslovanju objaviti u obliku:

1. šestomjesečnog izvješća o papirima od vrijednosti;
2. godišnjeg izvješća;
3. izvješća o značajnim događajima i aktivnostima koje utječu na financijsko i komercijalno poslovanje emitenta;
4. prospekta za javnu ponudu;
5. izvješća o rezultatima prodaje papira od vrijednosti.

Izvješća iz stavka 1 ovog članka moraju biti sukladna zahtjevima, odnosno u obliku koji svojim propisima odredi Povjerenstvo.

Svi emitenti papira od vrijednosti posredstvom sredstava javnog priopćavanja dužni su da objavljuju izvješća o značajnim događajima, odnosno radnjama koje utječu na financijsko i komercijalno poslovanje emitenta, kao i da ta izvješća dostave Povjerenstvu najkasnije u roku od pet dana od dana objavljivanja u sredstvima javnog priopćavanja.

Procedure i forme kontinuiranog objavljivanja informacija svojim propisom utvrđuje Povjerenstvo.

Obveze ovlaštenih sudionika na tržištu papira od vrijednosti

Članak 72

Ovlašteni sudionici na tržištu papira od vrijednosti dužni su objavljivati informacije o transakcijama koje su obavili u sljedećim situacijama:

1. ukoliko je ovlašteni sudionik na tržištu papira od vrijednosti u okviru jednog kvartala obavio transakcije istom vrstom papira od vrijednosti istog emitenta, ali pod uvjetom da broj papira od vrijednosti u tim transakcijama nije manji od 10% od ukupnog broja ovih papira od vrijednosti; i
2. ukoliko je ovlašteni sudionik na tržištu papira od vrijednosti obavio jednokratnu transakciju istom vrstom papira od vrijednosti istog emitenta pod uvjetom da broj papira od vrijednosti u toj transakciji nije bio manji od 5% od ukupnog broja ovih papira od vrijednosti.

Ovlašteni sudionici na tržištu papira od vrijednosti objavljuju precizne informacije (npr. ime ovlaštenog sudionika, vrstu papira od vrijednosti i njihov registracijski broj, ime emitenta, cijenu po jednom papiru od vrijednosti i broj papira od vrijednosti koji sudjeluju u tim transakcijama), najkasnije u roku od pet dana nakon isteka odgovarajućeg kvartala ili potpunog obavljanja određene jednokratne transakcije putem obavješćivanja Povjerenstva.

Nakon davanja ponude ili objavljivanja kupovnih, odnosno prodajnih cijena papira od vrijednosti, ovlašteni sudionik

će javno objaviti informaciju već objavljenu od emitenta tih papira od vrijednosti iz članka 71 ovog zakona ili objaviti da takvu informaciju ne posjeduje.

Ovlašteni sudionici na tržištima papira od vrijednosti moraju objaviti i ostale informacije o svojim aktivnostima i to u obimu i na način propisan ovim zakonom i propisima Povjerenstva.

Obveze vlasnika papira od vrijednosti

Članak 73

Vlasnici papira od vrijednosti dostavljaju emitentu podatke o svom vlasništvu na papirama od vrijednosti emitenta i to u sljedećim situacijama:

1.ukoliko vlasnik pribavi 5% ili više od 5% dionica s pravom glasa emitenta;

2.ukoliko vlasnikov udjel u bilo kom tipu dionica emitenta s pravom glasa poraste do razine djeljive sa 5 preko 5% od te klase dionica;

3.ukoliko se vlasnikov udjel u dionicama s pravom glasa smanji do razine djeljive sa 5 preko 5% od te klase dionica.

U pogledu papira od vrijednosti iz stavka 1 ovog članka, vlasnici moraju objaviti sljedeće informacije:

1.ime vlasnika;

2.klasu papira od vrijednosti i njihov registracijski broj;

3.ime emitenta;

4.broj papira od vrijednosti koje taj emitent posjeduje; i

5.relativni udjel papira od vrijednosti koji pripadaju vlasniku u odnosu na njihovu ukupnu vrijednost.

Vlasnici moraju objaviti preciznu informaciju tako što će obavijestiti Povjerenstvo, najkasnije u roku od pet dana nakon poduzimanja odgovarajućih radnji (postupaka), a na način i u formi koje svojim propisom utvrdi Povjerenstvo.

Obveze povezanih osoba

Članak 74

Pod povezanim osobam se smatra svaka osoba koja poseduje informacije interne prirode:

1. na osnovi članstva u upravnim i nadzornim organima emitenta;

2. na osnovi udjela koji posjeduje u kapitalu emitenta; ili

3. na osnovi činjenice da je ta osoba uposlena, profesionalno angažirana ili da vrši određene dužnosti koje joj omogućavaju pristup takvim informacijama.

Direktori, članovi Upravnog i Nadzornog odbora, imatelj 10% ili više od 10% registriranog kapitala emitenta, moraju Povjerenstvu podnijeti izvješće o broju papira od vrijednosti emitenta u svom posjedu, svim promjenama u pogledu vlasništva na tim papirima od vrijednosti, kao i o svim transakcijama koje vrše u pogledu papira od vrijednosti emitenta.

Izvješća iz stavaka 1 i 2 ovog članka podnose se Povjerenstvu najkasnije do desetog u narednom mjesecu poslije mjeseca u kome je transakcija izvršena, a na način i u formi koje utvrdi Povjerenstvo.

Zabrane u pogledu upotrebe interne informacije

Članak 75

Internom informacijom smatra se vrlo precizna informacija koja se ne objavljuje, a odnosi se na jednog emitenta javnih papira od vrijednosti ili na više njih ili na jedan ili više javnih papira od vrijednosti, a koja bi u slučaju objavljivanja obavila značajan utjecaj na cijenu papira od vrijednosti, odnosno papire od vrijednosti o kojima se radi.

Povezana osoba, s obzirom na to da poznaje sve relevantne činjenice, ne smije zloupotrijebiti internu informaciju tako što će za svoj ili za račun neke treće osobe kupovati ili prodavati one papire od vrijednosti emitenta na koje se interna informacija odnosi.

Povezana osoba ne smije otkriti internu informaciju nijednoj osobi koja je u mogućnosti da takvu informaciju iskoristi za obavljanje transdionica navedenih u stavu 1 ovog članka.

Svaka osoba koja prekrši zahtjeve navedene u ovom članku mora obaviti naknadu štete svakoj onoj osobi koja je zbog toga pretrpjela gubitak, uključujući i izgubljenju dobit.

Odredbe ovog zakona također se odnose na svaku osobu koja preko povezane osobe ili na neki drugi način dođe do interne informacije emitenta s ciljem da je iskoristi za obavljanje određenih transdionica papira od vrijednosti emitenta.

Manipulacije na tržištu

Članak 76

Niti jedna osoba ne smije vršiti manipulaciju na tržištu papira od vrijednosti.

Niko ne smije prodavati ili kupovati registrirane papire od vrijednosti niti utjecati ili pokušati utjecati na odluke drugih osobe u pogledu kupovine ili prodaje registriranih papira od vrijednosti koristeći se:

1. lažnim ili dvosmislenim informacijama, uključujući i obećanja, prognoziranja ili druge slične radnje upućene bilo kojoj osobi;
2. iskrivljivanjem i prikrivanjem svih značajnih informacija koje određena osoba zna ili mora znati, a koje se odnose na emitenta i njegove papire od vrijednosti.

Svaka osoba umiješana u manipulacije na tržištu papira od vrijednosti, uključujući i kupnju i prodaju papira od vrijednosti na način naveden u stavku 2 ovog članka, mora naknaditi štetu svakoj osobi koja je pretrpjela gubitke uključujući i izgubljenju dobit, osim u onim situacijama kada takva osoba može dokazati da je strana koja traži naknadu na ime gubitka bila potpuno svjesna obavljene manipulacije.

Radnje koje obavlja ovlaštenu sudionik na tržištu papira od vrijednosti navedene u stavku 2 ovog članka predstavljaju osnovu za suspenziju ili oduzimanje njegove dozvole za rad

ili pokretanje disciplinskih mjera na način propisan zakonom, propisima Povjerenstva ili aktima strukovne udruge.

VII. KAZNENE ODREDBE

Prekršaji

Članak 77

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 50.000 (konvertibilnih maraka kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja:

1. ne dostavi Središnjem registru točne i potpune podatke iz članka 4 ovog zakona;
2. ograniči pravo kupnje i raspolaganja papirom od vrijednosti protivno odredbama članka 8 stavak 2 ovog zakona;
3. utvrdi pravo prednosti kupnje papira od vrijednosti protivno odredbama članka 8 stavak 2 ovog zakona;
4. ne dostavi Povjerenstvu uz zahtjev za odobrenje emisije potpunu dokumentaciju iz članka 11 ovog zakona;
5. objavi prospekt iz članka 12 ili skraćeni prospekt iz članka 16 ovog zakona bez odobrenja Povjerenstva;
6. obavi emisiju papira od vrijednosti bez odobrenja Povjerenstva iz članka 18 stavak 1 ovog zakona;
7. ne objavi prospekt sukladno odredbama članka od 20 do 22 ovog zakona;
8. propusti da izvrši radnje iz članka 14 ovog zakona;
9. emisiju papira od vrijednosti obavi na osnovi skraćenog prospekta protivno odredbama članka 16 ovog zakona;
10. ne obavjesti Povjerenstvo i javnost o prekidu javne ponude sukladno članku 24 ovog zakona;

11. ne objavi podatke o upisu i uplati papira od vrijednosti na način i u rokovima utvrđenim člankom 26 stavak 3 ovog zakona;
12. trguje javno emitiranim papirima od vrijednosti protivno odredbama članka 30 ovog zakona;
13. obavlja poslove u svezi papira od vrijednosti protivno odredbama članka 32 ovog zakona;
14. obavlja poslove u svezi papira od vrijednosti protivno propisanim uvjetima poslovanja od strane Povjerenstva i protivno ovlastima Povjerenstva iz članka 33 stavak 4 ovog zakona;
15. obavlja poslove u svezi s papirima od vrijednosti bez ovlasti Povjerenstva iz članka 33 stav 3 ovog zakona;
16. osnuje društvo za trgovanje papirima od vrijednosti bez osiguranja novčanog dijela osnovnog kapitala protivno odredbama članka 34 ovog zakona;
17. obavlja poslove iz članka 35 ovog zakona bez dobivanja dozvole Povjerenstva iz članka 35 stavak 2 ovog zakona;
18. ima dionice u više društava za trgovanje papirima od vrijednosti protivno odredbama članka 36 stavci 1 i 2 ovog zakona;
19. posluje papirima od vrijednosti s društvima s kojima je povezana kao zavisno ili matično društvo protivno odredbama članka 36 stavak 4 ovog zakona;
20. ne dostavi Povjerenstvu podatke o promjeni vlasničke strukture protivno odredbama članka 36 stavak 5 ovog zakona;
21. ne dostavi Povjerenstvu uz zahtjev za dobivanje dozvole za rad sve propisane podatke i dokaze protivno odredbama članka 37 ovog zakona;
22. ne dostavi Povjerenstvu sva propisana izvješća, podatke i informacije protivno odredbama članka 38 ovog zakona;

23. obavlja djelatnost ne štiteći interese klijenta protivno odredbama članka 39 ovog zakona;
24. obavlja poslove s papirima od vrijednosti kojima ugrožava stabilnost tržišta protivno odredbama članka 40 ovog zakona;
25. ne vodi knjigu naloga ili ne upiše naloge nalogodavca protivno odredbama članka 41 ovog zakona;
26. ne izvijesti nalogodavca o poslu koji je sklopljen po njegovom nalogu protivno odredbama članka 43 ovog zakona;
27. ne drži novčana sredstva nalogodavca na odvojenom računu ili ih koristi protivno odredbama članka 44 ovog zakona;
28. obavlja poslove iz članka 31 ovog zakona, a nema najmanje dva uposlana ovlaštena brokera protivno odredbama članka 45 ovog zakona;
29. obavlja poslove iz članka 31 stavak 1 točke 4 i 7 ovog zakona, a nema najmanje dva uposlana investicijska menadžera, odnosno savjetnika protivno odredbama članka 46, odnosno članka 47 ovog zakona;
30. usvoji akta iz članka 48 ovog zakona i imenuje direktora bez odobrenja Povjerenstva;
31. papirima koji su emitirani uz javni poziv za prodaju trguje izvan burze ili drugih organiziranih javnih tržišta protivno odredbama članka 50 ovog zakona;
32. objavi poslovne informacije protivno članku 71 stavak 1 ovog zakona i protivno propisima Povjerenstva;
33. ne dostavi izvješće Povjerenstvu u roku utvrđenom člankom 71, stavak 3 ovog zakona;
34. vlasnik papira od vrijednosti koji ne postupi sukladno članku 73 ovog zakona i povezana osoba koja postupi protivno članku 74 ovog zakona.

Za prekršaj iz stavka 1 ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1. 000 (tisuću) do 5. 000 (pettisuća) konvertibilnih maraka.

Krivično djelo

Članak 78

Odgovorna osoba emitenta, odnosno drugog ovlaštenog sudionika na tržištu papira od vrijednosti i strukovne udruge, kao i ovlaštena fizička osoba koja samostalno obavlja poslove s papirima od vrijednosti u smislu ovog zakona, koja onemogući ovlaštenu osobu Povjerenstva ili drugog nadležnog ovlaštenog organa za nadzor i kontrolu da obavi uvid u poslovne knjige i drugu dokumentaciju, kaznit će se za krivično djelo kaznom zatvora do tri godine.

Članak 79

Osoba koja dođe do interne informacije koja nije dostupna svim sudionicima na tržištu papira od vrijednosti, te trgovinom na burzi ili na drugim uređenim javnim tržištima ostvari protivpravnu imovinsku korist kaznit će se za krivično djelo kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.

Članak 80

Član Povjerenstva ili odgovorna osoba uposlana u Povjerenstvu koja zlouporabom položaja ili informacija koje nisu dostupne drugim sudionicima na tržištu papira od vrijednosti, omogući pravnoj ili fizičkoj osobi stjecanje neosnovane imovinske koristi ili izazove poremećaje na tržištu papira od vrijednosti, kaznit će se za krivično djelo kaznom zatvora od tri mjeseca do pet godina.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 81

Papiri od vrijednosti emitirani prije stupanja na snagu ovog zakona smatraju se papirima od vrijednosti emitiranim putem javne ponude u smislu odredaba ovog zakona.

Članak 82

Papire od vrijednosti emitirane u materijaliziranom obliku prije stupanja na snagu ovog zakona, emitent je dužan

deponirati sukladno članku 5 ovog zakona, najkasnije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 83

Pravne osobe koje su se do dana stupanja na snagu ovog zakona bavile poslovima s papirima od vrijednosti dužne su usaglasiti svoja akta, organizaciju i poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 84

Gradonačelnik Brčko Distrikta dužan je predložiti Skupštini Distrikta kandidate za mjesto predsjednika, zamjenika i člana Povjerenstva u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 85

Povjerenstvo je dužno podnijeti gradonačelniku Brčko Distrikta na suglasnost statut i finansijski plan Povjerenstva u roku od trideset dana (30) od dana imenovanja Povjerenstva.

Članak 86

Povjerenstvo je dužno donijeti Statut i druge normative akte za čije su donošenje ovlaštene ovim zakonom u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 87

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine".

**Босна и Херцеговина
БРЧКО ДИСТРИКТ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
СКУПШТИНА БРЧКО ДИСТРИКТА**

**Bosna i Hercegovina
BRČKO DISTRIKT
BOSNE I HERCEGOVINE
SKUPŠTINA BRČKO DISTRIKTA**

Broj: 0-02-022-261/03
Brčko, 30. srpanj 2003. godine

**PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA
Mirsad Đapo, dipl. pravnik**

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.